

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	60324 економіка підприємства
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	60324
Назва ОП	економіка підприємства
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лиса Світлана Сергіївна, Солодовніков Сергій Миколайович, Халіна Вероніка Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.10.2024 р. – 01.11.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/74fc7fb1-4774-479d-80de-fa1d122f9121.pdf
Програма візиту експертної групи	https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/48331430-c8ed-455b-bbfo-3d705e998305_0.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Після ретельного аналізу ЕГ робить висновок, що ОП «Економіка підприємства» другого (магістерського) рівня вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» та освітня діяльність за цією програмою відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти, забезпечує комплексність підготовки, враховує потреби стейкхолдерів, тенденції розвитку науки і технологій та особливості регіонального і галузевого контексту, підкріплена висококваліфікованим складом НПП та відповідною матеріально-технічною базою. ЕГ відмічає серед позитивних практик: оновлення ПРН та компетентностей, яке відображає адаптацію до сучасних викликів ефективної підприємницької діяльності, що підсилює конкурентоспроможність випускників на ринку праці; на сайті приймальної комісії для зручності здобувачів розміщено календар вступника та основну ключову інформацію щодо вступу в вигляді інфографіки, зокрема інформацію про електронні кабінети вступника та процедуру реєстрації, інформування щодо перебігу вступної кампанії також розміщується на сторінці Приймальної комісії у соціальній мережі фейсбук; в університеті діють численні партнерські угоди з іноземними закладами, що створюють сприятливі умови для розвитку міжнародного академічного обміну; сформовано чітку політику дотримання норм академічної доброчесності; НПП кафедри мають управлінський досвід, що позитивно впливає на реалізацію ПРН та підготовку компетентних випускників; існуюча у ЗВО система морального та матеріального заохочення сприяє професійному розвитку НПП та удосконаленню їхньої викладацької майстерності; розвиток сучасних інформаційних технологій у ЗВО, які є дієвим інструментом забезпечення якості освітнього процесу.

Недоліки

В той же час ЕГ було виділено ряд недоліків, які не є суттєвими, але все ж можуть здійснювати певний негативний вплив на реалізацію даної ОП, зокрема: у РП ОК, складником якої є написання курсової роботи, не уточнено, скільки часу виділяється на її виконання, зазначено лише загальний обсяг самостійної роботи, а також у деяких РП зазначені дещо застарілі літературні джерела; нерівномірне співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи в окремих ОК; практика визнання результатів навчання, отриманих здобувачами ОП за програмами міжнародної академічної мобільності, в інформальній та неформальній освіті відсутня; здобувачі недостатньо проінформовані про необхідність поєднувати навчання та дослідження, про діяльність численних наукових гуртків, які функціонують на кафедрі; попри наявність прозорих правил апеляції, обмежені можливості додаткового усного опитування під час розгляду апеляцій можуть не завжди забезпечити повноту перевірки; відсутність стандартизованого підходу до фіксації прийнятих та відхилених пропозицій від стейкхолдерів (роботодавців), що обмежує прозорість та ефективність процесу обговорення і прийняття рішень; через незручну навігацію розташованої на сайті інформації ЕГ не виявлено можливості постійного доступу до проекту ОП з відкритою, доступною і прозорою процедурою збору пропозицій та зауважень щодо ОП.

Рекомендації

ЕГ має деякі рекомендації щодо подальшого розвитку ОПП: гаранту та членам робочої групи, під час наступного перегляду ОП та НП, переглянути структуру співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи в рамках окремих освітніх компонентів, щоб забезпечити їх збалансованість; НПП, авторам РП, в межах яких виконується курсова робота, розподілити час на виконання курсової роботи, зокрема виокремити час на підготовку курсової роботи, щоб забезпечити чіткість та коректність навантаження; НПП систематично оновлювати зміст силбусів та РП ОК на основі актуальних досягнень в галузі підприємництва та торгівлі, з включенням, в список використаних джерел та власних опублікованих праць; ЕГ рекомендує гаранту систематично інформувати здобувачів про можливості визнання результатів, отриманих ними в інших ЗВО, неформальній та інформальній освіті та можливостей академічної мобільності; гаранту та Науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених посилити інформування здобувачів щодо можливостей участі в науковій діяльності, таких як наукові гуртки, проекти та інші ініціативи; гаранту, відділу міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами активізувати популяризацію можливостей академічної мобільності серед здобувачів ОП; під час наступних обговорень ОП на засіданнях кафедри, впровадити стандартизовану процедуру документування пропозицій стейкхолдерів із зазначенням прийнятих та відхилених пропозицій, що сприятиме прозорості обговорень і контролю за реалізацією пропозицій; встановити практику регулярного проходження НПП підвищення кваліфікації; ЕГ рекомендує запровадити регулярний моніторинг потенційних порушень академічної доброчесності та періодичний перегляд правил з урахуванням нових викликів та додати можливість усного опитування здобувача під час апеляційного розгляду для забезпечення максимально об'єктивного процесу; гаранту ОП рекомендовано посилити роботу зі здобувачами, щодо залучення їх до стартап-руху в університеті; ЕГ рекомендує гаранту та відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти до закінчення навчального року створити на офіційному сайті у відповідному розділі постійну можливість доступу до проектів ОП з відкритими полями для обговорення та внесення пропозицій, щоб забезпечити сталу можливість збору пропозицій, зауважень та рекомендацій щодо ОП, а також прозорий доступ до них зацікавлених сторін.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма (ОП) підлягає щорічному оновленню, що зокрема зумовлено необхідністю регулярного перегляду та перезатвердження Стандарту вищої освіти (<http://surl.li/lyibra>, наказ МОН України №962 від 05.07.2024 р.). Проведений експертною групою (ЕГ) глибокий аналіз оновлених версій ОПП 2023 та 2024 років (<http://surl.li/dvyubp>) засвідчив, що програма повністю відповідає вимогам Стандарту для конкретної спеціальності та рівня вищої освіти, забезпечуючи досягнення поставлених навчальних результатів. Під час вивчення відповідності представлених в ОП освітніх компонент результатів навчання Стандарту вищої освіти ЕГ виявила, що в ОП було представлено додаткові РН: ДРН 1. Оцінювати конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі, ДРН 2. Здійснювати економічну діагностику підприємств та формувати їх бізнес-моделі, ДРН 3. Формувати грантові заявки та супроводжувати грантові проєкти протягом їх життєвого циклу, завдяки формуванню у здобувачів вищої освіти спеціальних компетентностей ДСК1, 2 та 3, що забезпечуються ОК 1, 3-9. Додаткові РН, за словами гаранта ОП, відображають особливості підготовки здобувачів за даною програмою. Дослідження матриці співвідношення освітніх компонентів з результатами навчання показало високу кореляцію з визначеними в Стандарті компетентностями та показниками. Дані факти були додатково підтверджені під час роботи у фокус-групах із академічним персоналом, керівництвом та адміністративним персоналом ЗВО, а також роботодавців, які підтвердили високий рівень фахової підготовки здобувачів освіти. Все це свідчить про те, що ОП не лише враховує актуальні освітні вимоги, але й забезпечує цілісну підготовку фахівців на сучасному рівні.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній на момент проведення акредитаційної експертизи ОП «Економіка підприємства».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП полягає у «внеску у розвиток Української держави й суспільства, Південно-Східного регіону України, формуючи необхідний для цього високоосвічений й національно свідомий людський потенціал, здатний ідентифікувати та розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі, спроможних до відкриття та ведення власної справи, компетентних в економіці підприємства, розробці та реалізації інноваційних проєктів, прагнучих до участі у дослідженнях та генеруванні креативних ідей щодо економічного зростання, соціальної справедливості, ощадливого споживання ресурсів та збереження довкілля» (<http://surl.li/dvyubp>), що повністю корелює з місією університету, яка відображена у Стратегії розвитку НУЗП на період 2023-2027 рр. (<http://surl.li/avwklq>). Даний факт також був підтверджений під час зустрічі із керівним складом ЗВО. Керівництво ЗВО підтвердило намір в подальшому розвитку ОП за вектором визначених особливостей.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час роботи у фокус-групах, ЕГ вдалося підтвердити інформацію, зазначену у ВСО, а також отримати додаткові свідчення системної роботи з різними групами стейкхолдерів щодо виявлення їх інтересів та врахування їх під час реалізації ОПП. Взаємодія зі здобувачами, відбувається шляхом опитувань та безпосереднього обговорення. За свідченнями здобувачів, опитування відбуваються систематично (<http://surl.li/dlcfnv>), зокрема анкетування «Оцінка ОПП / ОНП здобувачами вищої освіти», і свідчать, що здобувачі задоволені структурою освітньої програми, змістовим наповненням ОК, переліком вибіркового ОК. Наразі опитування відбуваються за допомогою гугл-форм,

посилання на які розміщені на сайті кафедри, але за словами проректора з науково-педагогічної роботи та питань перспектив розвитку університету Куликовського Р.А. наразі в університеті тестується можливість анонімного опитування через корпоративну систему, яка почала працювати в поточному році і має значний функціонал та різноманітні модулі (оцінювання, розклад, забезпечення вибору ОК тощо). Також на зустрічі з адміністративним персоналом керівниця відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти Стадник А.Г. прокоментувала систему описувань в університеті та підтвердила їх користь не лише для адміністрації університету та гарантів ОП, але й для здобувачів, які отримають зворотній зв'язок та повідомлення, що з їх пропозицій було впроваджено. Роботодавці також мають можливість надавати свої пропозиції через опитування (<http://surl.li/dlcfnv>, анкета «Оцінка ОПП / ОНП стейкхолдерами»), а також під час публічних обговорень ОП. Представники роботодавців на зустрічі з ЕГ підтвердили свою участь у заходах, а також акцентували увагу на зворотному зв'язку гаранта ОП щодо впровадження / не впровадження їх пропозицій (<http://surl.li/ldrkhoh>). На ОП було отримано рецензії: (<http://surl.li/vmfxoh>, <http://surl.li/hqisik>, <http://surl.li/nvgynj>, <http://surl.li/vczbig>), в яких також містилися пропозиції роботодавців та представників академічної спільноти, які були враховані. НПП на зустрічі підтвердили, що мають можливість вносити пропозиції, наводили приклади. Також під час зустрічі із випускниками програми ЕГ дізналися про їх активну участь у перегляді ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Постійний перегляд ОПП сприяє врахуванню тенденцій розвитку науки та спеціальності, з огляду на те, що НПП, які реалізують ОПП, є активними членами академічної спільноти і акумулюють, пропрацьовують та впроваджують всі останні тренди та напрями розвитку. На ОП проводиться моніторинг ринку праці Запорізької області, а також співпраця з підприємницькими структурами, які беруть участь у різних спільних заходах, наприклад, участь НПП та здобувачів у щорічній «Ярмарці вакансій», організованій Запорізькою ТПП, що дозволяє дізнатися про інтереси роботодавців-фахівців та врахувати їх потреби під час перегляду ОП (<http://surl.li/nzftaq>), здійснюється моніторинг працевлаштування випускників. Цілі та ПРН ОП враховують сучасні тенденції ринку праці. Практична підготовка здобувачів підсилює відповідність потребам ринку праці. Цілі ОП та РН визначаються з урахуванням галузевого та регіонального контексту, а саме, це враховано під час проходження практик, у тематиці кваліфікаційних робіт. Особливістю освітньої програми є те, що її цілі та програмні результати спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та долати професійні виклики у сфері підприємництва та торгівлі, що відповідає Плану відбудови України після війни, а також цільовим завданням Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 р. <http://surl.li/abqhvvs>, Стратегії розвитку м. Запоріжжя до 2028 р. <http://surl.li/bnqcfg>, Програми розвитку малого та середнього підприємництва в м. Запоріжжя на 2022-2025 рр. <http://surl.li/mlzmps>. В ОП враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, зокрема: Університету прикладних наук та мистецтв м. Дортмунда (Німеччина), Католицького університету Льовена (Бельгія), Азербайджанського університету архітектури та будівництва (Азербайджан), що є партнерами НУЗП у рамках проекту «Cross-domain competences for healthy and safe work in the 21st century». У ВСО описано ще ряд університетів, які посприяли якісним змінам у ОПП, в тому числі вітчизняних: КНУ імені Тараса Шевченка, Київського Національного університету архітектури та будівництва, Західноукраїнського Національного університету, Одеського національного економічного університету, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, Національного університету «Полтавська політехніка» ім. Юрія Кондратюка.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам за критерієм 1 на рівні В, що підкріплюється відповідністю стандарту вищої освіти за спеціальністю через досягнення результатів навчання, забезпечує комплексність підготовки, враховує потреби стейкхолдерів, тенденції розвитку науки і технологій та особливості регіонального і галузевого контексту. Позитивних практик за критерієм 1 виявлено не було.

Недоліки

Недоліків за цим критерієм ЕГ виявлено не було, як і взірцевих та інноваційних практик, проте ЕГ констатує відповідність всіх підкритеріїв вимогам.

Рекомендації

Незважаючи на відсутність недоліків, ЕГ рекомендує гаранту ОП вже у поточному навчальному році більш активно залучати здобувачів до процедур перегляду і оновлення ОП, більш системно висвітлювати результати обговорень та співпраці зі стейкхолдерами на сайті у зручному форматі для ознайомлення всіх зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає п.5 ст.5 ЗУ “Про вищу освіту” та Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, спеціальність 076 – Підприємництво та торгівля, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2024 р. № 962. Обсяг обов’язкових компонент становить 66 кредитів (73,3 %), з них Переддипломна практика (10 кредитів ЄКТС), кваліфікаційна робота (дипломування) – 21 кредит ЄКТС. Обсяг вибіркового компонент становить - 24 кредити (26,7 % від загальної кількості кредитів на ОП) та розподілені на дисципліни з переліку освітніх компонентів інституціонального та особистісного розвитку (6 кредитів ЄКТС) та дисципліни з вибіркового (факультетського або кафедрального) переліку (18 кредитів ЄКТС) Інформація підтверджується представленою, на сайті, освітньою програмою на навчальним планом (<https://zr.edu.ua/akredytaciya-0>) які розглянуто та схвалено на засіданні. Вченої ради університету 27 серпня 2024 року Протокол № 01 Опрацювання ОП, навчального плану та силабусів показало їх відповідність відомостям про самооцінювання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру і містить всі необхідні елементи: перелік компонентів ОП та їх логічну послідовність; форми атестації здобувачів вищої освіти (публічний захист кваліфікаційної роботи); матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП; матрицю забезпечення результатів навчання відповідними компонентами ОП. Всі елементи ОП передбачені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Матриця зв’язків між освітніми компонентами (ОК) та результатами навчання, яка наведена в ОП демонструє, що кожен ПРН охоплений змістом програми. Відсутні програмні результати, які забезпечуються за рахунок вибіркового дисциплін. ОК представлені послідовно та складають логічну взаємопов’язану систему, яка дозволяє здобувачам вищої освіти досягти програмних результатів навчання. В ОП загальні, фахові компетентності, а також ПРН, визначені у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Підприємництво та торгівля» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Також додана такі додаткові спеціальні компетентності, з урахування специфіки ОП: ДСК 1. Здатність проводити оцінювання конкурентоспроможності у сфері підприємництва та торгівлі; ДСК 2. Здатність здійснювати економічну діагностику підприємств та формувати їх бізнес-модель; ДСК 3. Здатність до формування грантових заявок та супроводу грантових проектів Компетентності забезпечуються такими ОК: 1,3, 4, 6, 8, 9. Перелік ПРН розширено, та додано: ДРН 1. Оцінювати конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі; ДРН 2. Здійснювати економічну діагностику підприємств та формувати їх бізнес-моделі; ДРН 3. Формувати грантові заявки та супроводжувати грантові проекти протягом їх життєвого циклу. Додаткові ПРН набуваються під час вивчення ОК 1, 3-9. Метою ОП є внесок у розвиток Української держави й суспільства, Південно-Східного регіону України, формуючи необхідний високоосвічений й національно свідомий людський потенціал, здатний ідентифікувати та розв’язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі, спроможних до відкриття та ведення власної справи, компетентних в економіці підприємства, розробці та реалізації інноваційних проектів, прагнучих до участі у дослідженнях та генеруванні креативних ідей щодо економічного зростання, соціальної справедливості, ощадливого споживання ресурсів та збереження довкілля. Освітніми компонентами забезпечується набуття знань та навиків з підприємництва та торгівлі. Програма забезпечує поступове набуття теоретичних знань і практичних умінь. Переддипломна практика спрямована на розвиток аналітичних і дослідницьких компетентностей, які готують здобувачів до проведення наукових досліджень, аналізу й ідентифікації тенденцій у підприємстві та торгівлі. Наявність дисциплін вільного вибору дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію кожного студента ОП з урахуванням його особистих інтересів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Об'єкт, цілі навчання та методи відповідають предметній області, що визначена для даної спеціальності Стандартом вищої освіти. Об'єктом вивчення та діяльності заявленої ОП є діяльність суб'єктів господарювання підприємницьких та торговельних структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку. ОК, представлені в ОП, за своїм змістом відповідають предметній області спеціальності 076 «Підприємництво і торгівля». Під час фокус-групи ЕГ з роботодавцями, останні підтвердили, що перелік та зміст освітніх компонентів відповідають запитам сучасного бізнес-середовища і ринку праці. Роботодавці відзначили, що ОП охоплює актуальні теми та навички, необхідні для успішної професійної діяльності, та сприяє формуванню у здобувачів компетенцій, які відповідають сучасним вимогам підприємництва та торгівлі. Такий підхід забезпечує високу конкурентоспроможність випускників на ринку праці, оскільки вони отримують знання та практичні навички, що відповідають потребам ринку.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачі вищої освіти ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка», Положенням про порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється через вільний вибір освітніх компонент (ВК), що містяться у вибіркового блоці навчального плану, вільне обрання тематики курсових робіт і теми кваліфікаційної роботи, місця проходження практики, функціонуванню наукових проблемних груп і наукових гуртків. Навчання здійснюється на основі індивідуального планування. Перелік ВК представлено в каталозі <https://catalog.zp.edu.ua/catalog.php>. Вибір ВК здійснюється через АСУ університету <https://zp.edu.ua/vybir-navchalnyh-dyscyplin-magistratura-ta-aspirantura-2024-2025-navchalnyu-rіk>. Для здійснення вибору здобувачам необхідно зареєструватися на освітньому порталі <https://portal.zp.edu.ua/>. На резервній зустрічі ЕГ детально ознайомилась з процесом вибору дисциплін здобувачами. При формуванні індивідуального навчального плану здобувачі формують самостійно «Цикл вибіркового навчальних дисциплін» з переліку запропонованих в Каталозі, який поділяється на: перелік інших освітніх компонентів інституціонального та особистісного розвитку (6 кредитів); перелік освітніх компонентів факультетського та кафедрального спрямування, (18 кредитів). Навпроти кожної дисципліни, яка пропонується для вибору є силабус, в якому передбачена інформація про викладача курсу, опис курсу, мета та результати навчання, передумови для вивчення дисциплін тощо. Є можливість обирати курси, які викладаються англійською мовою. Для автоматизації процесу вибору навчальних дисциплін, відповідно до Наказу ректора НУЗІП №52 від 07.08.23 р. було здійснено уніфікацію компонентів за обсягом (кратність з або 6 кредитів) формування індивідуальної освітньої траєкторії. В процесі проведення фокус-групи з НПП, ЕГ дізналась, що більша частина вибіркового дисциплін регулярно переглядаються, оскільки враховуються потреби роботодавців та ринку праці. Цей підхід допомагає отримувати здобувачам актуальні та практичні знання. Під час бесіди зі здобувачами ЕГ переконалися в тому, що інформація про вибіркові навчальні компоненти доступна здобувачам. Однак, здобувачі зазначили, що дисципліни обираються ними групою, а не індивідуально. В переліку вибіркового дисциплін є дисципліни, які дублюють обов'язкові компоненти, що знижує різноманітність вибору для студентів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів забезпечується, проходженням переддипломної практики та виконанням кваліфікаційної роботи. Практична підготовка здійснюється відповідно до НП та Положення про проведення практики в НУЗІП https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_praktyku_studentiv.pdf та спрямована на розвиток загальних, фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності. ОП передбачає проходження переддипломної практики в 3 семестрі, в обсязі 9 кредитів, яка передбачена навчальним планом. Методичні вказівки до проходження практики розміщено в системі дистанційного навчання <https://moodle.zp.edu.ua/>, доступ до якої ЕГ отримала від гаранта. Переддипломна практика є логічним завершенням та підсумковим етапом підготовки здобувача до самостійної професійної діяльності. Практична підготовка здійснюється шляхом проходження практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами. У процесі проходження практики передбачене вивчення комплексу питань з економічного управління підприємством в конкретних умовах, де здобувач вчиться самостійно вирішувати реальні економічні завдання і набувати відповідні навички. Основна мета практики: поглиблення і зміцнення знань, набутих у процесі навчання, розвиток навиків науково-дослідної роботи і розв'язання прикладних завдань, набуття досвіду ділового спілкування, підготовка до самостійної роботи на посадах згідно спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Практична підготовка дозволяє здобувачам освіти розвинути та закріпити знання, набуті при опануванні обов'язкових компонентів освітнього процесу ОК 1-8 та забезпечити отримання програмних результатів навчання ПРН 2-11 та ДРН 1-3. В процесі проведення фокус-групи з стейкхолдерами, роботодавці підтвердили тісну співпрацю з кафедрою з подальшим працевлаштуванням випускників. Роботодавці залучені до гостьових лекцій, неформальних зустрічей зі здобувачами в форматі «бізнес-кава», де діляться практичними навичками роботи. Отримання практичних навичок та фахових компетентностей передбачено також складовими освітніх компонентів таких, як практичні заняття із використанням кейсів та ситуативних завдань, які постійно актуалізуються. При зустрічі з НПП, було з'ясовано, що підприємство досліджується послідовно, починаючи з написання курсових робіт, що дає змогу ознайомитися з організацією роботи спеціалістів різних ієрархічних рівнів і структурних підрозділів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП спрямована на формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), необхідних для сталого розвитку та підтримки економіки України. Програма враховує національні інтереси щодо сталого розвитку, визначені Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». ОП забезпечує послідовний розвиток соціальних навичок у здобувачів, що здійснюється через окремі ОК, такі як: ОК 07 «Стратегічний менеджмент», де здобувачі здобувають вміння стратегічного мислення, прийняття обґрунтованих рішень, аналізу ризиків і можливостей, що є необхідним для розуміння сучасних соціальних і економічних процесів; ОК 08 «Управління інноваційними проектами», що розвиває навички командної роботи, інноваційного підходу до вирішення завдань, здатність до творчого мислення та прийняття управлінських рішень; ОК 06 «Переддипломна практика» - навички міжособистісної взаємодії, управління проектами, адаптивності та командної роботи. Навчальний процес включає активні методи, спрямовані на всебічний розвиток соціальних компетентностей: дослідницький метод дозволяє здобувачам самостійно проводити дослідження та аналізувати дані, розвиваючи критичне мислення, ініціативність та здатність до самостійного прийняття рішень; дискусійний метод формує навички комунікації, ведення конструктивної дискусії, аргументації та вміння відстоювати власну точку зору. Здобувачі мають можливість брати участь у конференціях, форумах, круглих столах, що організовуються університетом або за його підтримки. Це сприяє розвитку комунікаційних навичок та міжособистісної взаємодії, оскільки такі заходи передбачають обговорення та обмін досвідом з колегами, науковцями та експертами галузі. Навичка вміння працювати в команді забезпечується через групові проекти та командні обговорення. ЕГ проаналізувала практичні завдання (<https://moodle.zp.edu.ua>) та переконалась, що виконуючи їх, здобувачі формують здатність до вирішення реальних завдань і ефективної роботи в команді. Відповідно, ЕГ дійшла висновку, що ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям та програмним результатам навчання. Фокус-група зі здобувачами та роботодавцями підтвердила, що ОП ефективно сприяє розвитку соціальних навичок у студентів, таких як комунікація, командна робота. Роботодавці також відзначили, що випускники мають необхідні соціальні компетенції, що дозволяє їм успішно адаптуватися до професійного середовища.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та ПРН. Навчальний час студента визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті. Співвідношення обсягу окремих компонентів ОП «Економіка підприємства» із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти відображається у навчальному плані. Навантаження здобувача на навчальний рік становить 60 кредитів. Складатиметься з навчальних занять, самостійної роботи і проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для ОК. Кількість встановлених для ОК кредитів перераховується в години, які розподіляються на контактні години та самостійну роботу. Курсові роботи відображаються в навчальному плані як складники навчальної дисципліни. Курсові роботи виконуються в межах вивчення таких ОК: «Економічна діагностика» та «Управління інноваційними проектами» Кількість ОК на перший навчальний рік – 14 (по 7 в кожному семестрі, враховуючи ВК), загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС; на другий рік навчання передбачено проходження переддипломної практики та написання кваліфікаційної роботи, 21 та 9 кредитів відповідно Кількість контактних годин на один кредит, становить 8 годин, решта часу відводиться для самостійної роботи. Максимальне тижневе аудиторне навантаження не перевищує для магістрів 24 години. Для підготовки до екзамену та його складання виділяється 30 годин із загального обсягу годин самостійної роботи, запланованих для вивчення.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура освітньої програми та її компоненти спрямовані на забезпечення практикоорієнтованості, що досягається через практичні заняття і проходження переддипломної практики (стажування). Методичні вказівки для проходження практики доступні у репозиторії за посиланням <https://eir.zp.edu.ua/collections/dcb97e9-ab0b-44fc-80c6-e57b5eafd1f2> . Практична підготовка здійснюється на базі підприємств, установ та організацій відповідно до укладених договорів. Практикоорієнтованість передбачається також під час виконання кваліфікаційної роботи, яка має відображати рівень набутих здобувачами вищої освіти компетентностей та їх готовність вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі у галузі підприємництва та торгівлі. Наказом МОНУ від 15.09.2021 р. НУЗП включено до переліку закладів фахової передвищої та вищої освіти для впровадження пілотного проекту з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в Університеті регулюється Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Pol_pro_dualnu_formu_zdob_vo.pdf). Гарант повідомила про те, що розпочато обговорення форм співпраці зі стейкхолдерами в напрямі застосування дуальної форми здобуття вищої освіти в рамках ОП, проте до тепер заяв від здобувачів про навчання за дуальною формою не надходило.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП спрямована на формування у здобувачів компетентностей, що сприяють досягненню глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року №70/1 та затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722. Програма підтримує основні принципи сталого розвитку, включаючи соціальну справедливість, екологічну стійкість та економічну відповідальність. Програма підтримує принцип доступності для різних вікових категорій студентів, забезпечуючи можливість навчання впродовж усього життя. ОП орієнтована на різні вікові групи здобувачів вищої освіти, створюючи середовище для безперервного професійного розвитку, що відповідає цілям сталого розвитку, а саме «Якісна освіта» Окремі освітні компоненти (ОК 3-4 та ОК 7-8) сприяють формуванню у студентів навичок щодо сталого управління ресурсами, етики виробництва і раціонального споживання, що відповідає Цілі: «Відповідальне споживання і виробництво» та сприяє розвитку екологічно свідомих професіоналів, здатних приймати відповідальні рішення щодо ресурсозбереження та сталого виробництва. ОК 8 «Управління інноваційними проектами» включає практичні завдання, які сприяють формуванню толерантності, відкритості до діалогу, навичок комунікації та здатності до роботи в команді, стимулюючи у здобувачів розуміння важливості стабільного та інклюзивного суспільства як основи сталого розвитку. Окрім формування відповідних компетентностей у рамках навчального процесу, студенти мають можливість поглиблювати свої знання через участь у конференціях, семінарах і форумах, присвячених темам сталого розвитку та інновацій. Це забезпечує практичний досвід і розширює уявлення студентів про сучасні виклики, з якими стикається суспільство на шляху досягнення сталого розвитку. Під час зустрічі з ЕГ до обговорення приєдналися випускники, що представляли різні вікові групи, це підкреслює відповідність освітньої програми принципу доступності для всіх.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Структура та зміст освітньої програми відповідають вимогам нормативних документів і законодавства, освітні компоненти ОП логічно взаємопов'язані, що забезпечує досягнення заявлених цілей та ПРН. Практична підготовка дозволяє здобувачам набутти необхідні компетентності для подальшої професійної діяльності. Освітня програма передбачає можливість формувати індивідуальні освітні траєкторії шляхом вибору вибіркового компоненту. В ЗВО надається значна увага розвитку soft skills у здобувачів. Враховуючи наявні позитивні практики та незначні недоліки, ЕГ оцінює відповідність програми за цим критерієм, з можливістю усунення виявлених недоліків у короткостроковій перспективі. В ОП доповнені компетентності та ПРН, визначені в стандарті вищої освіти, з урахуванням необхідності: оцінювати конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі; здійснювати економічну діагностику підприємств; формувати грантові заявки та супроводжувати грантові проекти протягом їх життєвого циклу. Оновлення ПРН та компетентностей відображає адаптацію до сучасних викликів ефективної підприємницької діяльності, що підсилює конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Недоліки

У РП дисциплін, складником якої є написання курсової роботи, не уточнено, скільки часу виділяється на її виконання, зазначено лише загальний обсяг самостійної роботи. Нерівномірне співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи в окремих ОК, таких як «Бізнес комунікації», «Управління інноваційними проектами». В РП та силабусах деяких ОК некоректно відображені зв'язки дисциплін, які передують або наслідують одна одну.

Рекомендації

Гаранту та членам робочої групи, під час наступного перегляду ОП та НП, переглянути структуру співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи в рамках окремих освітніх компонентів, щоб забезпечити їх збалансованість і оптимальне навантаження для здобувачів. НПП, авторам РП, в межах яких виконується курсова робота, розподілити час на виконання курсової роботи, зокрема виокремити час на підготовку курсової роботи, щоб забезпечити чіткість та коректність навантаження. НПП дисципліни «Економічна діагностика», при оновленні РП та силабусу, відкоригувати передумови до навчання, враховуючи необхідні знання та навички у відповідній сфері, не вказуючи на конкретні дисципліни, які є передумовами для вивчення.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному вебсайті приймальної комісії оприлюднено правила прийому (<http://surl.li/xuvzzu>) та перелік необхідних для вступу документів. Правила прийому до НУЗП розробляються університетом щороку (<http://surl.li/hcwpkxk>) відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 (<http://surl.li/mkghdu>) затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 06 березня 2024 року № 266. ЕГ констатує, що Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Прийом до ЗВО здійснюється за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб. На офіційному вебсайті ЗВО оприлюднено правила прийому та перелік необхідних для вступу документів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до НУ «Запорізька політехніка» в 2024 році відповідають «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році». Всі вступники мали подати мотиваційний лист для вступу. Вимоги до структури і змісту мотиваційних листів зазначаються в Положенні про мотиваційний лист вступника до ЗВО, в останній редакції від 23 квітня 2024 року. На офіційному веб-сайті оприлюднено розклади вступних випробувань (<https://pk.zp.edu.ua/magistratura>). Вступ здобувачів на ОП можливий на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Для вступу на дану ОП здобувачі складають ЄВІ та ЄФВВ. Програма вступних випробувань розміщена на офіційному веб-сайті приймальної комісії (<http://surl.li/znkzkw>). Програма вступного випробування для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальностями галузі знань 07-Управління та адміністрування, має критеріально-орієнтовані тестові завдання відповідно до Програми предметного тесту з управління та адміністрування затвердженої наказом МОН від 11.02.22 р, №/57, що включає в себе теоретичні основи з підприємництва, менеджменту, маркетингу та дозволяє визначити рівень сформованих компетентностей необхідних для навчання за спеціальностями 07 галузі. Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (для осіб, які зареєстровані та перебувають на тимчасово окупованій території - за зверненням вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, та відеозапису іспиту. Отже, ЕГ дійшла до висновку що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності є чіткими, зрозумілими та здійснюються відповідно до внутрішньої нормативної бази ЗВО, яка забезпечена Положенням про порядок визнання НУ «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<http://surl.li/radxvy>) в якому чітко та зрозуміло визначено процедуру визнання програмних результатів навчання. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановлено, що вони знають про можливість перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ЗВО прописано чітку та зрозумілу процедуру щодо перезарахування результатів навчання за неформальною освітою. ЕГ у ході аналізу ОП та зустрічей зі здобувачам і випускниками ОП дійшла висновку, що здобувачі знають про можливість визнання результатів здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, у межах своїх освітніх програм. ЕГ констатує, що визнання здійснюється на основі чітких та зрозумілих правил, які не суперечать

законодавству України. Процес враховує положення, затверджені в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/mztiyf>) та Положенням про порядок визнання НУ «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», де визначаються процедури подання та розгляду заяв, а також критерії, за якими оцінюються результати, здобуті поза формальною освітою мають можливість звертатися з відповідними заявами, надавати докази здобутих результатів, а також пройти оцінювання їх компетенцій.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Процедура вступу чітко визначено правилами прийому до НУ «Запорізька політехніка». На сайті приймальної комісії для зручності здобувачів розміщено календар вступника та основну ключову інформацію щодо вступу в вигляді інфографіки, зокрема інформацію про електронні кабінети вступника та процедуру реєстрації. Інформування щодо перебігу вступної кампанії також розміщується на сторінці Приймальної комісії у соціальній мережі фейсбук (<http://surl.li/lzcbyt>).

Недоліки

Попри передбачені нормативною базою ЗВО можливості визнання результатів навчання, отриманих здобувачами ОП за програмами міжнародної академічної мобільності, в інформальній та неформальній освіті, практика застосування відсутня.

Рекомендації

З метою поглиблення професійних та загальних компетентностей ЕГ рекомендує гаранту систематично інформувати здобувачів про можливості визнання результатів, отриманих ними в інших ЗВО, неформальній та інформальній освіті, та можливостей академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОП відповідає вимогам ЗУ «Про освіту», «Про Вищу освіту», Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 Управління 076 Підприємництво та торгівля (від 05.07.2024 р <http://surl.li/wdvojb>). Форми та методи навчання і викладання НУЗП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу від 11.10.2024 р. №405. https://zr.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf. Формами навчання на ОП, згідно з навчальним планом, є лекції, практичні заняття, самостійна робота, практична підготовка, захист кваліфікаційної роботи. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей та ПРН, зазначені у робочих програмах та силабусах дисциплін <https://zr.edu.ua/sylabusy-dyscyplin>. Опрацювавши робочі програми та силабуси ЕГ переконалась, що перевага надається таким методам, як: аналітичний, метод демонстрування, пояснення, метод ілюстрації, метод практичної роботи, аналітичний метод, індуктивний та дедуктивний методи. Досягненню мети та ПРН сприяє вільний доступ здобувачів до електронних ресурсів, зокрема, до репозиторію та розміщених у системі Moodle навчально-методичних матеріалів ОК. Надається можливість користуватися навчальними приміщеннями, бібліотеками, освітнім хабом. Доступ до навчальних матеріалів, забезпечує можливості для самостійної роботи здобувачів. Поєднання форм та методів навчання сприяють досягненню здобувачами всіх ПРН. Про досягнення ПРН свідчать перемоги наукових студентських робіт на конкурсах для обдарованої молоді, конкурсах кваліфікаційних робіт (<https://zr.edu.ua/?q=node/8726>). Детальний аналіз ОК та методів навчання показав, що всі ПРН та компетентності досягаються за рахунок обов'язкових компонент. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі відмітили інноваційний підхід викладачів, гнучкість до сучасних викликів, доброзичливість. НПП використання актуальні методи викладання: кейс-методи, проблемні ситуації та оперативно реагують на актуальні зміни в галузі підприємництва та торгівлі. Під час зустрічі з НПП ЕГ було підтверджено, що вибір методів навчання здійснюється вільно, з урахуванням змісту ОК, та відповідає вимогам студентоцентрованого підходу. НПП зазначили, що активно використовують інтерактивні технології, зокрема

платформу Kahoot, яка дає змогу створювати вікторини, тести та інші форми оцінювання знань у реальному часі, а також освітню платформу «Всеосвіта».Роботодавці, на зустрічі з ЕГ, відмітили, що надають інформацію для формування практичних завдань для економічних дисциплін, враховуючи регіональний та галузевий аспекти. У навчальному процесі використовується платформа дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>), доступ до якої ЕГ отримала на запит Таким чином, ЕГ дійшла до висновку, що навчання та викладання в межах ОП «Економіка підприємства», відповідає вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля другого (магістерського) рівня, що підтверджено в ході ознайомлення з документами, зустрічами НПП, здобувачами та стейкхолдерами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Формою представлення інформації про освітні компоненти є силабус (розміщені на сайті кафедри бізнесу та управління <https://zp.edu.ua/sylabusy-dyscyplin>), де надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Під час проведення фокус-групи з здобувачами було підтверджено, що інформація також надається студентам викладачами на першому занятті з навчальної дисципліни. Викладачі ознайомлюють здобувачів зі змістом та додатковою інформацією стосовно вивчення дисципліни. Також вся інформація розміщується на порталі для дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>) та доступна здобувачам. Під час проведення фокус-групи з НПП та здобувачами, ЕГ пересвідчилися в гнучкості викладачів, щодо процесу інформування студентів. Розклад занять знаходиться у вільному доступі на сайті <https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultaciyu>. Розклад можна подивитися по академічній групі, по НПП, за конкретною групою чи навіть ПІБ здобувача. В розкладі міститься додаткова інформація посилення на заняття, дату та час проведення. Здобувачі ознайомлюються із графіком освітнього процесу на початку навчального року, який також розміщений на сайті. На сайті університету розміщено Положення про організацію освітнього процесу (<https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>). Здобувачі на зустрічі підтвердили, що інформація доступна, регулярно оновлюється. Здобувачі мають доступ до сучасного бібліотечного фонду та періодичних видань. В бібліотеці функціонує електронний каталог, електронний читальний зал, існує послуга замовлення паперових документів в електронному вигляді. Бібліотека надає послуги бібліографічного опису у списку використаних і рекомендованих інформаційних джерел.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЗВО забезпечує інтеграцію навчання та досліджень у процесі реалізації ОП «Економіка підприємства» відповідно до магістерського рівня вищої освіти, спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», та поставлених цілей. Для підтримки та стимулювання наукової активності здобувачів, на сайті університету розміщена інформація про конкурси наукових проєктів і розробок. Функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів, за ініціативи якого проводяться наукові заходи (<http://surl.li/mqqers>). На кафедрі бізнесу та управління функціонує наукова школа - «Сучасна стратегія розвитку суб'єкта господарювання як основа формування його економічної захищеності», діяльність якої сприяє розвитку наукових досліджень серед здобувачів освіти та підготовки висококваліфікованих спеціалістів у галузі економіки Відзнаки здобувачів, в науковій роботі, розміщено на сайті, зокрема в 2024 році: Чернявський В., Межирицький Д. отримали грамоти за участь у Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт, за ступенем вищої освіти «магістр» у номінації «за застосування економіко-математичних методів» Основними напрямками наукової тематики кафедри бізнесу та управління є: модернізація системи управління підприємств, інноваційний розвиток підприємств за ресурсо- та енергозберігаючими підходами, підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах трансформації, міжнародне співробітництво у забезпеченні сталого розвитку бізнесу. На кафедрі виконується НДР «Управління конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання як запорука економічної захищеності». Кафедра виступила організатором Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» (2020, 2021, 2022); співорганізатором Міжнародної науково-практичної конференції «Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку» (2019, 2020, 2021) На сайті бібліотеки ЗВО постійно оновлюється перелік науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів із безоплатним доступом. На кафедрі з 2020 р. реалізується проєкт “Підприємницький університет”, у межах якого НПП пройшли навчання за програмою у українських та зарубіжних тренерів. Важливою складовою наукової діяльності здобувачів є робота значної кількості наукових гуртків: Конкурентоспроможність: теорія, практика; Інноваційне підприємництво та управління стартап-проєктами; Проєктний менеджмент; Економічна безпека суб'єктів господарювання; Основи сталого розвитку. Проблеми сучасної України; Менеджмент: проблеми сьогодення та перспективи розвитку; Електронна торгівля в сучасних умовах (<http://surl.li/krqich>) На зустрічі з здобувачами, ЕГ помітила, що студенти не достатньо проінформовані в необхідності поєднувати навчання та дослідження. Попри наявність значних можливостей для участі в науковій діяльності, таких як наукові гуртки, проєкти та інші ініціативи, спостерігається лише обмежена активність у науковій роботі здобувачів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК передбачено Положенням про організацію освітнього процесу НУЗП. Перегляд і оновлення навчально-методичного забезпечення ОП відбувається реалізується через: періодичне оновлення РП з їх обговоренням на засіданнях кафедри. НПП оновлюють зміст РП, інтегруючи новітні наукові досягнення та сучасні практики у галузі підприємництва. Це забезпечує відповідність навчальних програм сучасним вимогам ринку праці та розвитку науки. Оновлення здійснюється шляхом впровадження інноваційних методів, використання актуальних досліджень і напрацювань. Так, наукові дослідження проф. Левченко Н. зі стейкхолдер-аналізу та декаплінг-аналізу використовуються під час викладання ОКО8 «Управління інноваційними проектами». Результати наукових досліджень проф. Ткаченко А. узагальнено в посібнику «Економіка підприємництва», що стали підґрунтям формування НМК з ОК 04 «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі», використовуються при викладанні ОКО8 «Управління інноваційними проектами». Результати наукових досліджень доц. Крайнік О. з особливостей стратегічного менеджменту в будівництві в ринкових умовах використовуються при викладанні ОК 07 «Стратегічний менеджмент». НПП проходять навчальні курси (Coursera, Prometheus, Дія, EdeRa) з подальшим використанням набутих навичок у освітній діяльності. За результатами проходження навчання Левченко Н.М. за програмою «Дні освітнього лідерства» було внесено зміни до РП ОК 08 «Управління інноваційними проектами». Перелік тем кваліфікаційних робіт за ОК 09 «Кваліфікаційна робота» оновлюється щорічно, враховуючи практичні аспекти. Наукові публікації НПП впроваджуються в освітній процес шляхом оновлення списків рекомендованих джерел до РП. На зустрічі з НПП, ЕГ переконалась, процес оновлення робочих програм, забезпечення дисциплін спрямований на актуалізацію інформації та завдань, включаючи в них останні досягнення науки та найкращі практики у галузі економіки та підприємництва, щоб забезпечити якісну підготовку здобувачів. На сайті кафедри бізнесу та управління розміщено оновлені, в 2024 році, Силабуси (<https://zp.edu.ua/sylabusy-dyscyplin>). А також зберігаються РП та силабуси попередніх років, що дало змогу проаналізувати оновлення. ЕГ констатує, що у робочих програмах освітніх компонентів у розділі "Рекомендована література" присутні посилання на власні наукові статті у фахових виданнях. Проте в силабусах переважної більшості дисциплін списки навчальної літератури до 2021 року, що свідчить про формалізований підхід перегляду та оновлення силабусів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Стратегією розвитку НУЗП передбачено інтеграцію в міжнародний освітній і науковий простір (https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N438_vid_20.12.2022.pdf). Інформація з інтернаціоналізації діяльності міститься в «Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N210_vid_28.06.22.pdf. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО координується відділом міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами, в роботу якого входить організація, розвиток і забезпечення зовнішньоекономічної діяльності університету і його співпраці із зарубіжними навчальними закладами, науковими установами, організаціями. ЗВО має 45 міжнародних угод, про що свідчить інформація зі звіту ректора, розміщеного на сайті (https://zp.edu.ua/uploads/rector/zvit_rekora_2022.pdf). Інтернаціоналізація діяльності ОП «Економіка підприємства» координується Стратегією діяльності кафедри. Зокрема, у період з 2020-2024 рр. викладачі кафедр брали участь у міжнародних конференціях, симпозиумах, семінарах, опублікували результати наукових досліджень у виданнях, що входять до баз даних Scopus та Web of Science. Кафедра бере участь у міжнародних проектах: проект «Підприємницький університет» (в партнерстві з Університетом Тарту); проект UKRAINE DIGITAL 24 «Ukraine digital: Studiererfolg in Krisenzeiten sichern (2023); кейс-чемпіонат RE-ENERGIZE UKRAINE у рамках проекту «Civil Society Energy for Resilient Ukraine» (2023). Студенти ОП «Економіка підприємства брали участь у EU Industry Week 2022 в рамках Європейських тижнів індустрії - EU Industry Week 2022 та програми "Молодь та Індустрія 4.0" Запорізьким кластером ІАМ 10 лютого 2022 р. було проведено круглий стіл про адаптацію української молоді до викликів Індустрії 4.0. На сайті університету розміщено всі можливі програми міжнародної академічної мобільності (<https://zp.edu.ua/akademichna-mobilnist>), інформацію про грантові можливості університету (<https://zp.edu.ua/stypendiyi-i-granty>) Зокрема діють 8 угод Erasmus+ KA 1, що надають можливості академічної мобільності для студентів та НПП. Однак, під час зустрічей не було підтверджено участь здобувачів цієї ОП в таких програмах академічної мобільності, що свідчить про потребу в популяризації можливостей міжнародної співпраці.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз ОП, вивчення навчально-методичного забезпечення дисциплін та спілкування з фокус-групами дозволили ЕГ дійти висновків щодо належного інформування та забезпечення вільного доступу до інформації про зміст, цілі та очікувані результати навчання за всіма компонентами програми. Форми і методи навчання, що використовуються сприяють досягненню заявлених у програмі цілей та ПРН, відповідають принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. НПП оновлюють зміст дисциплін, спираючись на власні дослідження. В університеті діють численні партнерські угоди з іноземними закладами, що створюють сприятливі умови для розвитку міжнародного академічного обміну.

Недоліки

Здобувачі недостатньо проінформовані в необхідності поєднувати навчання та дослідження, про діяльність численних наукових гуртків, які функціонують на кафедрі. В силабусах деяких дисциплін списки навчальної літератури до 2021 року, що свідчить про формалізований підхід перегляду та оновлення силабусів.

Рекомендації

Гаранту та Науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених посилити інформування здобувачів ОП “Економіка підприємства” щодо можливостей участі в науковій діяльності, таких як наукові гуртки, проекти та інші ініціативи. НПП систематично оновлювати зміст силабусів та робочих програм ОК на основі актуальних досягнень в галузі підприємництва та торгівлі, з включенням, в список використаних джерел та власних опублікованих праць. Гаранту освітньої програми, відділу міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами активізувати популяризацію можливостей академічної мобільності серед здобувачів ОП “Економіка підприємства”.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Встановлено наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, які регламентуються відповідними внутрішніми нормативними документами університету. А саме, проведення контрольних заходів у Національному університеті «Запорізька політехніка» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/mzwemp>), Положенням про ректорський контроль (<http://surl.li/hnccsw>), Положенням про проведення практики студентів (<http://surl.li/ibosug>). Всі форми контрольних заходів, такі як вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий, семестровий, ректорський контроль і атестація, спрямовані на комплексне оцінювання досягнень студентів та систематичне формування компетентностей. Форми і критерії оцінювання деталізовано в робочих програмах і силабусах кожної освітньої компоненти, що дозволяє здобувачам чітко розуміти вимоги до кожного етапу контролю. Оцінювання проводиться за національною шкалою та накопичувальною 100-бальною шкалою, відповідно до вимог ЄКТС. Терміни та форми проведення контрольних заходів доводяться до відома здобувачів через графік освітнього процесу, а поточні результати доступні їм на платформі Moodle. Ознайомлення з формами контролю та критеріями оцінювання за кожною з ОК здійснюється на вступному занятті та перед початком кожного з форм контролю. Графік написання кваліфікаційної роботи та подання її на рецензування визначається Календарним планом її підготовки. Критерії оцінювання написання та захисту кваліфікаційних робіт визначено Методичними рекомендаціями щодо підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/dosqbl>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються за ОПП «економіка підприємства» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля відбувається у формі публічного захисту магістерської кваліфікаційної роботи, що передбачено Стандартом вищої освіти з підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», та нормам Національної рамки кваліфікацій, приведений у відповідність до Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (<http://surl.li/wvgsog>). Кваліфікаційна робота за аналізованою ОПП має відображати рівень набутих здобувачами вищої освіти компетентностей та їх готовність розв'язувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі у галузі підприємництва та торгівлі, спроможних до відкриття та ведення власної справи, прагнучих до участі у науковій діяльності та генерування креативних ідей щодо економічного зростання, соціальної справедливості, ощадливого споживання ресурсів та збереження довкілля. Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи викладені в методичних рекомендаціях щодо підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи здобувачами вищої

освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» за освітнім ступенем «магістр» (<http://surl.li/zasgwx>), які розміщені на сайті університету. Для перевірки на унікальність тексту кваліфікаційної роботи використовується система аналізу StrikePlagiarism, використання якої регламентовано внутрішнім наказом університету № 42 від 03.02.2022 (<http://surl.li/eylvv>). Робота екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в НУ «Запорізька політехніка» регламентована положення (<http://surl.li/meajxy>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО діють чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Ці правила викладено в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/iovavp>) п.4.4 Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється, а також у Кодексі академічної доброчесності (<http://surl.li/lqgrwy>). Вони передбачають механізми забезпечення об'єктивності екзаменаторів та врегулювання можливих конфліктів інтересів. Здобувачі ВО, незгодні з результатами підсумкових контрольних заходів, мають право подати апеляцію, процедура якої є прозорою, а оцінка комісії — остаточною. Контрольні заходи, виконані з використанням комп'ютерних систем, також можуть бути апелювані, що забезпечує відкритість і доступність процедури. Для протидії порушенням академічної доброчесності університет використовує програми для виявлення плагіату (Strike Plagiarism) і проводить навчання персоналу з питань академічної доброчесності. Репозиторій університету забезпечує доступ до кваліфікаційних робіт, що сприяє підвищенню прозорості. ЕГ не було встановлено випадків оскарження результатів серед здобувачів ВО, за даною ОПП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Комплексний підхід до підтримки академічної доброчесності зміцнює імідж університету, підкреслюючи його прихильність до високих етичних стандартів та якісної освіти. Університет активно працює над формуванням культури академічної доброчесності. Цей процес охоплює широкий спектр заходів: від регулярних інформаційних кампаній та консультацій для студентів до розробки методичних рекомендацій і проведення тематичних заходів. Систематичний підхід, залучення студентського самоврядування та широка інформаційна підтримка дозволяють ефективно доносити до академічної спільноти важливість дотримання високих етичних стандартів. Для підтримки академічної доброчесності університет проводить комплекс заходів. На офіційному сайті університету публікуються матеріали, що популяризують принципи академічної доброчесності, зокрема оголошення про заходи, інфографіка та інші інформаційні матеріали. Студенти отримують всебічну підтримку: від консультацій щодо запобігання плагіату до доступу до методичних рекомендацій. У бібліотеці університету організовуються тематичні заходи: регулярна виставка літератури «Академічна доброчесність: проблеми реалізації та відповідальність» (<http://surl.li/owostn>) та вебінари, що висвітлюють актуальні виклики та перспективи академічної доброчесності. Регулярні інформаційні кампанії та вебінари сприяють підвищенню обізнаності щодо актуальних проблем академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ЗВО розроблені чіткі та зрозумілі форми і критерії оцінювання контрольних заходів, що дозволяють встановити досягнення результатів навчання на ОП, які доступні всім учасникам освітнього процесу та закріплені внутрішніми нормативними документами. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність оцінювання здобувачів ВО. Забезпечується процедура оскарження результатів оцінювання. Сформовано чітку політику дотримання норм академічної доброчесності.

Недоліки

Поточні заходи щодо академічної доброчесності та контролю знань у НУ «Запорізька політехніка» досить детально описані, проте відсутні регулярні внутрішні моніторинги випадків можливих порушень для негайного реагування та вдосконалення системи контролю, що може обмежувати її ефективність. Також, попри наявність прозорих правил

апеляції, обмежені можливості додаткового усного опитування під час розгляду апеляцій можуть не завжди забезпечити повноту перевірки.

Рекомендації

ЕГ рекомендує запровадити регулярний моніторинг потенційних порушень академічної доброчесності та періодичний перегляд правил з урахуванням нових викликів та додати можливість усного опитування здобувача під час апеляційного розгляду для забезпечення максимально об'єктивного процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За даними, що наведені у табл. 2 «Відомостей про самооцінювання», отриманими під час спілкування з гарантом ОП, НПП, а також в результаті аналізу інформації, що знаходиться у відкритому доступі (<https://zr.edu.ua/vykladachi-ta-sprivrobotnyku>), ЕГ оцінила відповідність кваліфікації НПП цілям та результатам навчання на ОП. Гарант ОП та НПП мають відповідні до спеціальності ОП наукові ступені та вчені звання, систематично підвищують науково-професійний рівень і кваліфікацію, зокрема в міжнародному контексті. НПП мають достатню кількість наукових публікацій за фахом, які відповідають дисциплінам, що викладаються. На сторінці кафедри розміщено інформацію про публікаційну діяльність викладачів, підвищення кваліфікації, про участь у міжнародних освітніх програмах, нагороди. Аналіз публікаційної активності засвідчив, що НПП мають наукові статті, відповідають не менш ніж 5 підпунктам п. 38 Ліцензійних умов. Висока професійна кваліфікація викладачів ОП підтверджується систематичним підвищенням кваліфікації. Так, Левченко Н.М., пройшла міжнародне науково-педагогічне стажування «Society of Ambient Intelligence»; Крайнік О. міжнародне підвищення кваліфікації; «Інтерактивні технології змішаного навчання в закладах освіти: досвід країн Європейського союзу та України», (м. Люблін, Польща). Проте, деякі викладачі (Севастьянов Р.В., Пожуєва Т.О.) підвищували кваліфікацію у 2019 році, тому ЕГ рекомендує організувати нові програми підвищення кваліфікації для викладачів, щоб забезпечити актуалізацію знань і навичок у відповідності до сучасних вимог розвитку торговельного підприємництва та економічної діагностики підприємства. Позитивним є той факт, що частина НПП, задіяних у реалізації ОП, є членами редколегій фахових видань, таких як: «Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хімікотехнологічний університет»; «Менеджмент і бізнес»; «Сталий розвиток економіки»; «Kyiv Economic Scientific Journal». Це свідчить про їх активну участь у науковій діяльності. Аналіз відповідності кваліфікації НПП освітнім компонентам ОП (таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів») свідчить про те, що деякі викладачі, мають публікації які не відповідають профілю ОК, яку викладають. Рекомендується посилити публікаційну активність викладача ОК1 «Бізнес-комунікації» у тематиці бізнес-комунікацій. Структура викладацького складу за статтю та віком є збалансованою, що сприяє різноманітності підходів у навчанні. Знання іноземних мов вказує на готовність викладачів до участі в міжнародних проєктах та міжнародної співпраці. Так, Пожуєва Т.О володіє окрім українською, ще й англійською, французькою та німецькою мовами. На зустрічі зі здобувачами та випускниками також був підтверджений високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, що задіяні в реалізації ОП. ЕГ дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації ОП, є достатньою в контексті ОК, що викладаються та дозволяє досягти визначених цілей та ПРН ОП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів у НУЗП є прозорими та забезпечує необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми (ОП). Вимоги до викладачів регламентуються низкою нормативних документів, зокрема: Наказом №349 від 28.10.2022 «Про запровадження системи цільових показників діяльності» (https://zr.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N349_vid_28.10.22.pdf); Наказом №364 від 07.11.2022 «Про затвердження форм документів для проведення конкурсного відбору» (https://zr.edu.ua/uploads/pubdocs/2022/Nakaz_N364_vid_07.11.22.pdf); Порядком проведення конкурсного відбору (https://zr.edu.ua/uploads/academic_council/Nakaz_N105_vid_29.04.22.pdf). Згідно порядку проведення конкурсного відбору, конкурс ґрунтується на принципах прозорості, доброчесності та об'єктивності. Для організації та проведення конкурсного відбору утворюються конкурсні комісії у складі не менше 5 осіб, строком не менше ніж

на один рік. Комісія розробляє кваліфікаційні вимоги до претендентів на відповідні посади й подають на затвердження ректору НУЗП. Також комісія, за необхідності, розробляє методичку формування рейтингу претендентів. В Розділі 3 Порядку проведення конкурсного відбору детально описані критерії персональної оцінки та відбору претендентів на посади НПП. Положення містить вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, серед яких: відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітнім компонентам; наявність досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років із переліку досягнень, закріплених п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Кандидатури претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників розглядаються та обговорюються на засіданнях конкурсної комісії, кафедри, факультету. Під час проведення зустрічей з НПП та керівником відділу кадрів було встановлено, що конкурсний добір викладачів є прозорим.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра бізнесу та управління співпрацює з підприємствами на підставі укладених договорів про співпрацю, що сприяє зміцненню зв'язків між освітою та практикою. До реалізації освітнього процесу кафедра систематично залучає професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, зокрема до проведення гостьових лекцій на освітній програмі «Економіка підприємства». Важливо, що науково-педагогічні працівники кафедри мають значний управлінський досвід, наприклад, Кійко С.Г., який обіймає посаду голови правління ПрАТ «Дніпроспецсталь». Роботодавці також залучені до атестації випускників, виконують функції керівників практики на підприємствах під час проходження переддипломного стажування, беруть участь у розробці та вдосконаленні ОП і НП, визначенні тематики курсових і кваліфікаційних робіт. Такий підхід сприяє розвитку необхідних практичних навичок для успішної інтеграції на ринку праці. А саме, до атестації випускників, залучаються ТОВ «ФОРТ СЕМА ЛТД» та ПрАТ «Дніпроспецсталь». За сприяння роботодавців, партнерів університету, проводиться форум - «Кар'єр молодь»; «Economic battle» - дебати між представниками молоді міста, спрямовані на актуалізацію ідей з відновлення регіону післявоєнних дій. Зустрічі з підприємцями у межах проекту "Бізнес-кава", на яких керівники малого та середнього бізнесу міста Запоріжжя, діляться власним досвідом, щоб студенти НУЗП могли надихнутися історіями успіху, прагнули до втілення власних бізнес-ідей та здобули знання для побудови бізнесу та розвитку у сфері підприємництва. Співпраця з ПрАТ «Дніпроспецсталь», ТОВ «ФОРТ СЕМА ЛТД», будівельною компанією «Емайбутне», включає організацію зустрічей, екскурсій (в тому числі online), які дозволяють студентам отримати практичні знання. Співпраця з «Запорізька федерація роботодавців» дозволяє організовувати та відвідувати виставки та ярмарки вакансій. Здобувачі ОП мають можливість брати участь у стипендіальній програмі від ПАТ «Запоріжсталь Метінвест». В рамках реалізації проекту "Підприємницький університет" УЕР до занять залучались НПП кафедри, -голова правління ПрАТ «Дніпроспецсталь» С. Кійко. ЕГ переконалася, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках ОП "Економіка підприємства" відбувається на регулярній основі та має системний характер. Роботодавці активно співпрацюють з завідувачем кафедри, гарантом, надаючи рекомендації, беручи участь у засіданнях кафедр, а також виступаючи перед студентами на онлайн-лекціях та неформальних зустрічах. Підприємці підтвердили участь у конкурсі бізнес-ідей «STARTUP», що сприяє розвитку підприємницьких навичок студентів; успішну співпрацю зі студентами, які проходять практику на підприємствах; поділися досвідом проведення офлайн-заходів до початку війни та підтвердили подальше онлайн-спілкування зі студентами. За умов дефіциту кадрів у регіоні роботодавці демонструють високу зацікавленість у співпраці з університетом для формування професійних компетенцій у випускників.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО активно сприяє професійному розвитку викладачів. Підвищення кваліфікації в НУЗП відбувається згідно Положення про підвищення кваліфікації НПП. Проводяться семінари з розробки електронних навчальних курсів у системі Moodle, проходження освітніх курсів і тренінгів; у т.ч. у НЦ «Освіта для бізнесу та кар'єри» (<https://zp.edu.ua/bizedu>). Сертифікати про проходження стажувань викладачів розміщено на сайті кафедри <https://zp.edu.ua/vykladachi-ta-spivrobitnyky>. Проте, розміщено не всі сертифікати викладачів, в чому ЕГ переконалась опрацюючи матеріали відомостей про СО (Таблиця 2) На зустрічі з НПП, ЕГ переконалася, що НПП регулярно проходять підвищення кваліфікації, вдосконалюючи свої знання та навички відповідно до потреб сучасного ринку освіти та вимог галузі. Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується нормативно-правовою базою Статуту НУЗП; Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності НПП (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_reytnyhovu_systemu.pdf); https://zp.edu.ua/uploads/pubdocs/2023/Nakaz_N112_vid_14.04.23.pdf). Система рейтингової оцінки НПП передбачає оприлюднення певних показників рейтингування на сайті Університету, що забезпечує прозорість та демократичність процесу. Так, у 2022-2023 році завідувач кафедри бізнесу та управління Ткаченко А.М. мала найвищий рейтинг на факультеті (<https://rating.zp.edu.ua/static/rating/rating-2022-2023.pdf>), що особисто підтвердила на зустрічах з ЕГ. Публікації і цитування в наукометричних базах Scopus та Web of Science стимулюються премією. За публікацію, що входить до міжнародної бази даних «Scopus» або «Web of Science» НПП отримують матеріальну винагороду у розмірі до 0,5 посадового окладу. Дана інформація підтверджена НПП на зустрічі з ЕГ, НПП, які займали лідируючі позиції в рейтингуванні отримували матеріальні та нематеріальні нагороди. Нематеріальне стимулювання відбувається шляхом нагородження грамотами та нагородами тощо. Під час зустрічей з адміністративним та науково-педагогічним персоналом ЕГ пересвідчилася у наявності системи

стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, університет реалізує практику фінансового заохочення НПП. ЗВО наразі не має власних програм підвищення кваліфікації, орієнтованих на викладачів економічних спеціальностей. Для забезпечення подальшого професійного розвитку доцільно запровадити програми підвищення кваліфікації в співпраці з іншими університетами або організаціями, що сприятиме збагаченню професійних знань і навичок викладачів економічного напрямку.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Кадрове забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам, визначеним законодавством. НПП, що залучені до реалізації ОП, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та заохочує розвиток викладацької майстерності. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними. Кафедра бізнесу та управління залучає роботодавців та експертів галузі до реалізації освітнього процесу. НПП є членами редколегій фахових економічних видань, таких як: «Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хімікотехнологічний університет»; «Менеджмент і бізнес»; «Сталий розвиток економіки»; «Kyiv Economic Scientific Journal» НПП кафедри мають управлінський досвід, що позитивно впливає на реалізацію ПРН та підготовку компетентних випускників. У ЗВО існує система морального та матеріального заохочення, що сприяє професійному розвитку НПП та удосконаленню їхньої викладацької майстерності. Активна співпраця з роботодавцями, що включає їх залучення до атестації випускників, проведення гостьових лекцій, неформальних зустрічей, рекомендацій щодо змісту ОП.

Недоліки

Відсутність централізованої бази партнерів та пропозицій щодо проходження практики чи працевлаштування від них у єдиному місці Відсутність стандартизованого підходу до фіксації прийнятих та відхилених пропозицій від стейкхолдерів (роботодавців), що обмежує прозорість та ефективність процесу обговорення і прийняття рішень. Пропозиції наразі обговорюються лише усно на засіданнях кафедр. Деякі НПП проходили підвищення кваліфікації п'ять років тому.

Рекомендації

Завідувачу кафедри, гаранту ОП, відповідно до підписаних договорів з роботодавцями, продовжувати практику зустрічей між здобувачами ВО та висококваліфікованими фахівцями-роботодавцями (у форматі онлайн), з фокусом на галузевих аспектах підприємницької діяльності (зокрема під час вивчення дисциплін: «Економічна діагностика», «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі», «Управління інноваційними проектами»). До кінця поточного навчального року актуалізувати інформацію на сайті кафедри бізнесу та управління щодо партнерських стосунків з представниками бізнесу. Сформувати базу даних партнерів та пропозицій проходження практики і працевлаштування для ОП «Економіка підприємства». Під час наступних обговорень ОП на засіданнях кафедри, впровадити стандартизовану процедуру документування пропозицій стейкхолдерів із зазначенням прийнятих та відхилених пропозицій, що сприятиме прозорості обговорень і контролю за реалізацією пропозицій. Встановити практику регулярного проходження НПП підвищення кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база НУ «Запорізька політехніка» повністю забезпечує виконання цілей освітньої програми та досягнення програмних результатів навчання. Університет обладнаний навчальними приміщеннями з мультимедійними засобами, за кафедрою що реалізує дану ОПП закріплені власні аудиторії, зокрема комп'ютерний клас, що дозволяє проводити заняття на високому технічному рівні. Бібліотека забезпечує доступ до електронних

ресурсів, міжнародних баз даних (Scopus, Web of Science), що сприяє виконанню дослідницьких завдань і курсових робіт. Електронна бібліотека доступна за посиланням: <http://surl.li/wwlimj>, діє електронний каталог (<http://e-library.zntu.edu.ua/>), та інституційний репозитарій <https://eir.zp.edu.ua>, все це забезпечує високу цифрову присутність бібліотеки. Також бібліотека надає послугу електронної доставки документів що наявні в бібліотеці на електронну пошту здобувачів ВО та НПП, що дозволяє ефективно використовувати ресурси бібліотеки у віддаленому режимі, зокрема задля підготовки кваліфікаційних та курсових робіт. Університет активно розвиває соціальну інфраструктуру: спортивний комплекс (частина якого знаходиться в підвальному приміщенні, що відповідає вимогам укриттям), їдальня, гуртожитки, які доступні всім охочий здобувачам ВО. За словами ректора в ЗВО впроваджується також практика проживання близьких родичів здобувачів ВО у разі їх вимушеного переселення. Також створені умови для психологічної підтримки студентів, які можуть звертатися до фахівців (два практичні психологи різного гендеру) у разі необхідності. Серед додаткових ініціатив для покращення умов проживання студентів є забезпечення Інтернетом у гуртожитках, студентського самоврядування в гуртожитку має власну секцію де провадить різного роду заходи. Для підтримки академічного процесу впроваджено систему дистанційного навчання Moodle, що дозволяє здобувачам ВО і НПП зручно працювати з навчальними матеріалами, особливо в умовах дистанційного навчання. Під час навчання використовуються безплатні програмні додатки для командної роботи та ліцензоване програмного забезпечення «Кошторис-8», що є безплатний для ЗВО, онлайн зустрічі під час реалізації освітнього процесу відбуваються за допомогою ліцензованих акаунтів Zoom. Фінансування і поліпшення матеріально-технічної бази відбувається за Заходи з поліпшення матеріально-технічної бази передбачені Стратегією розвитку НУ «Запорізька політехніка» на 2023-2027 рр. (<http://surl.li/hfklhu>), що забезпечує сталий розвиток і відповідність умов навчання сучасним освітнім вимогам. В ЗВО діють укриття, що облаштовані необхідними для досить тривалого часу меблями, зокрема ліжками, питною водою, та медичними пунктами або аптечками.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Національний університет «Запорізька політехніка» забезпечує викладачам і здобувачам вищої освіти доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що відповідають вимогам законодавства. ЗВО має сучасні навчальні приміщення, комп'ютерні класи, бібліотеку з доступом до міжнародних баз даних, таких як Scopus і Web of Science. Для управління онлайн навчанням використовується платформа Moodle, яка забезпечує доступ до навчальних матеріалів, а також ліцензійні акаунти Zoom для онлайн-занять. На території університету вільний доступ до Wi-Fi, репозиторію з кваліфікаційними роботами студентів і повного спектра ресурсів бібліотеки, що включають електронні каталоги та архіви. Також створені умови для безплатної практичної підготовки на підприємствах-партнерах. ЕГ встановлено, що ЗВО забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище НУ «Запорізька політехніка» надає повною мірою можливість здобувачам ВО, забезпечувати їх безпеку, фізичне та ментальне здоров'я. Університет створив зручні умови для навчання та розвитку здобувачів ВО, включаючи належно обладнані навчальні аудиторії, спортивний комплекс (що частково в укритті, та цілий перелік секцій що доступні здобувачам ВО), роботу психологічної служби (психологи різної статі), а також забезпечує академічну доброчесність, та нормативну базу з врегулювання конфліктів. Для студентів з особливими освітніми потребами, зокрема забезпечено окремий вхід в корпус де відбувається навчання за даною ОП без сходів та спеціальні санітарні вузли. Крім того, в умовах воєнного стану університет обладнав безпечне укриття, яке має відповідні сертифікати про допуск його до використання в режимі укриття, та розроблено алгоритм дій під час за сигналів тривоги. Таким чином, освітнє середовище університету є сприятливим і безпечним для всебічного розвитку та навчання здобувачів ВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Національний університет «Запорізька політехніка» забезпечує всебічну підтримку здобувачам вищої освіти, що навчаються за освітніми програмами, у різних напрямках – освітньому, організаційному, інформаційному, консультативному та соціальному. ЕГ під час експертизи ОНП мала можливість перекоонатися, що НУ «Запорізька політехніка» забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП «економіка підприємства», на достатньо високому рівні. Підтримка здобувачів ВО реалізується відповідно до Статуту ЗВО, Положення про організацію освітнього процесу. Інформаційна підтримка також здійснюється через офіційний вебсайт ЗВО <https://zp.edu.ua/>. Організаційну в формі студентоцентрованої моделі, що забезпечується всебічним доєднанням до дорадчих органів ЗВО студентського

самоврядування. Освітню підтримку здійснює кафедра, грант ОП. Організаційно Здобувачі отримують допомогу від деканату у вигляді планування навчальних заходів. НУЗП має сильне студентське самоврядування, яке проводить на регулярній основі заходи для здобувачів ВО (<http://surl.li/zpxjma>). Інформаційну підтримку здобувачі отримують з системи АСУ та офіційних сторінок університету, зокрема головного сайту ЗВО якого є всі необхідні лінки (<https://zp.edu.ua/>), випускова кафедра має власний сайт (<http://surl.li/gmyonz>) та сторінку в соціальній мережі фейсбук (<http://surl.li/gsykhc>). Навчальний процес супроводжується через систему Moodle (<https://moodle.zp.edu.ua/>). В НУЗП працює Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників (<https://is.gd/6xmQEG>). За ініціатииви Регіонального фонду підтримки підприємництва в проводиться конкурс бізнес-ідей «STARTUP із Запорізькою політехнікою»(<https://zp.edu.ua/startup>), зокрема стартап діяльність активно підтримується студентським самоврядуванням. Соціальною підтримкою студентів опікується студентська профспілка НУ «Запорізька політехніка» (<https://zp.edu.ua/stypendiya>). ЗВО веде облік соціально незахищених категорій здобувачів ВО, та надає інформацію про можливість отримання субсидії проживаючим у гуртожитках.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ під час онлайн екскурсії у матеріально-технічній бази та на основі аналізу наданих закладом освіти фото та відео матеріалів, експертна група впевнилася, що НУЗП створює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. регламентовано «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями» (<http://surl.li/wwrctnh>). Здобувачі ВО із особливими освітніми потребами мають доступ до електронних ресурсів бібліотеки (<http://library.zp.edu.ua/>). На ОП здобувачі ВО з особливими потребами до тепер не навчалися.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що в НУЗП наявна чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). В ЗВО діють Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій в НУ Запорізька політехніка (<http://surl.li/gswz>) та Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій (<https://is.gd/UXoLFf>). Під час зустрічей зі здобувачами ВО та студентським самоврядуванням, експерти переконалися, що вони орієнтуються в політиці і процедурах вирішення конфліктних ситуацій. У вирішенні конфліктних ситуацій, окрім адміністрації закладу, беруть участь органи студентського самоврядування. Радника ректора з правових та кадрових питань (В. Девочкина) призначена уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції. У випадку виникнення подібних ситуацій кожен учасник освітнього процесу має змогу звернутися до адміністрації, кураторів груп або до відповідних служб. Скарг, пов'язаних із випадками дискримінації, сексуальних домагань або корупції, на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітнє середовище та матеріальні ресурси НУ «Запорізька політехніка» на високому рівні. ЗВО має належні ресурси для досягнення навчальних цілей та результатів ОП, а саме сучасні навчальні приміщення, комп'ютерні класи, електронну бібліотеку з доступом до баз даних, зокрема Scopus та Web of Science, для дистанційного навчального процесу використовується система Moodle, що створює умови для якісного освітнього процесу. НУ «Запорізька політехніка» приділяє значну увагу до необхідної інфраструктури для підтримки осіб з особливими потребами та забезпечує безпеку життя, фізичне та ментальне здоров'я здобувачів, включаючи укриття, спортивні комплекси та роботу психологів. Наявні унормовані процедури вирішення конфліктів та запобігання корупції, дискримінації, сексуальних домагань. Все це формує освітнє безпечне середовище і сприяє всебічному розвитку здобувачів. Позитивними практиками є функціонування «Телефону довіри» та запровадження «Скриньки довіри», проведення регулярних опитувань здобувачів, співбесід із кураторами. Гарною практикою є розвиток стартап-руху в НУЗП, що може бути корисною частиною для реалізації практичних навичок здобувачів ВО даної ОП.

Недоліки

В ЗВО створено гарні освітні умови та можливості, існує зразкова практика проведення конкурсу бізнес-ідей «STARTUP із Запорізькою політехнікою», проте здобувачі даної ОП не долучаються до стартап-руху, хоча для спеціальності 076 Підприємництво та торгівля ОП "Економіка підприємства" це могла б бути відмінна практика, що надавала б практичні навички управління власним бізнесом та розвитку навичок торгівлі власним продуктом.

Рекомендації

Посилити роботу зі здобувачами, щодо залучення їх до стартап-руху в університеті.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Економіка підприємства» регламентуються Положенням про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти СВЗЯВО) (зі змінами згідно рішення ВР НУЗП протокол № 1/21 від 27.08.2021 р.) <http://surl.li/lakzpz>. Факти регулярного здійснення визначених цим Положенням процедур були підтверджені на онлайн-зустрічах з гарантом, академічним персоналом, здобувачами освіти та представниками роботодавців, а також більш докладно процедура була описана на зустрічі з адміністративним персоналом проректором з науково-педагогічної роботи та питань перспектив розвитку університету Куликовським Р.А.: перегляд ОП «Економіка підприємства» здійснюється щорічно на основі моніторингу, який передбачає її оцінювання на відповідність досягненням науки та виробництва у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку економіки і суспільства; потреб здобувачів освіти, роботодавців, інших стейкхолдерів; спроможності здобувачів освіти виконувати навчальне навантаження та набуті очікувані компетентності; затребуваності на ринку праці фахівців, що здобули вищу освіту за ОП. За результатами останнього перегляду на засіданні Вченої ради НУ «Запорізька політехніка» 27.08.2024 р. (протокол №1) було внесено зміни щодо обсягу та форми контролю вибіркового дисциплін. Такі зміни обумовлені рішенням НМК університету та факультету, а також пропозиціями стейкхолдерів (роботодавців та випускників). Також в останній редакції ОП було додано один ДРН (здійснювати економічну діагностику підприємств та формувати їх бізнес-моделі), а один ДРН уточнено (оцінювати конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі). Кафедра та відділ перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти забезпечують систематичні опитування зацікавлених сторін по якості освітнього процесу та публікують відповідні звіти, зокрема звіти за результатами анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП (<http://surl.li/dlcfv>) та роботодавців (<http://surl.li/dlcfv>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилась у залученості здобувачів до моніторингу ОП, що проводиться у ЗВО. На зустрічі здобувачі зазначили що беруть участь у опитуваннях, у розширених засіданнях кафедри та Вченої ради факультету БТЕ з обговорення навчально-методичних матеріалів та освітніх програм. Рекомендації здобувачів беруться до уваги. Для прикладу, пропозиції надійшли від здобувача групи БАД-413м, який запропонував внести зміни до ОП шляхом введення дисципліни «Бізнес-комунікації» для посилення опанування соціальних навичок. Даний факт також був підтверджений під час зустрічі із здобувачами. Представники студентського самоврядування приймають участь в обговоренні, висловлюють пропозиції щодо компонентів ОП та їх змістовного наповнення під час засідань Вченої ради факультету та університету. Також у співпраці з навчальним, навчально-методичним відділами та відділом перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості студентське самоврядування бере участь в оцінюванні рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів через опитування здобувачі і моніторинг освітнього процесу (<http://surl.li/alglls> - опитування «Якість викладання дисциплін та дотримання академічної доброчесності» та «Якість освітньої програми»).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі ЕГ з гарантом ОП та стейкхолдерами було підтверджено, що у ЗВО є стала практика співпраці зі стейкхолдерами з метою покращення освітнього процесу та вдосконалення освітньої програми та її компонентів. Кафедра, яка реалізує ОП, постійно підтримує зв'язок з роботодавцями, шляхом особистісної комунікації, а також залучаючи роботодавців до обговорення ОП, рецензування проєктів ОП (зокрема, Заступник Голови правління з

фінансів та економіки ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТ АЛЬ» Сергій Барабаш (<http://surl.li/ndjklr>) та директор ТОВ «Гвідон-Плюс» Олег Гордієнко (<http://surl.li/lmzxin>). Серед пропозицій роботодавців – вибіркові освітні компоненти, наприклад, «Управління можливостями та розвитком суб'єкта господарювання» (участь стейкхолдерів у засіданні кафедри, а саме: голова правління ПрАТ «Дніпроспецсталь» С. Кійко, комерційний директор ТОВ «ФОРТ СЕМА ЛТД» Д. Донець та віце-президент Запорізького обласного союзу промисловців і підприємців (роботодавців) «Потенціал» В. Крайній). Також під час круглого столу, який проводився в рамках Європейського тижня індустрії - EU Industry Week 2022 обговорювалися питання посилення ОП в частині цифровізації бізнес-процесів.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В університеті діє Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників (<https://goo.su/Y1rILrL>), який створив систему моніторингу кар'єрного розвитку випускників, що підтримується завдяки тісній співпраці з підприємствами та компаніями різних форм власності для формування актуальної бази вакансій. Кафедра, яка реалізує ОП «Економіка підприємства» в свою чергу займається аналізом професійного розвитку та кар'єрного шляху випускників. Під час відеозустрічі випускники кафедри наголосили на активній співпраці з кафедрою і по завершенню навчання в ЗВО, яка полягає у запрошенні випускників на зустрічі зі здобувачами, щоб поділитися досвідом свого кар'єрного шляху, залученні їх до участі у наукових заходах ЗВО, обговоренні ОП, виявлення як застосовуються на практиці знання та навички, які отримані в ході навчання. Вся інформація використовується під час наступного перегляду ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЗВО налагоджена робота внутрішньої системи забезпечення якості освіти, яка включає процедури моніторингу, в тому числі опитування різних категорій учасників освітнього процесу. Опитування в університеті проводяться на трьох рівнях: на кафедрі, на факультеті і загально університетські опитування. Завдяки реалізації опитувань відділу перспективного розвитку, ліцензування та якості освіти НУ «Запорізька політехніка», а саме опитування здобувачів щодо якості освітньої діяльності, а також анкетування роботодавців щодо відповідності вимог ринку праці до результатів навчання та професійних компетентностей, які відбувалися відповідно до процедур внутрішнього забезпечення якості, у процесі реалізації ОП не було виявлено суттєвих недоліків, однак були визначені окремі аспекти для вдосконалення, зокрема: виявлено певні диспропорції у виконанні індивідуальних планів окремими викладачами (<http://surl.li/rgmxbu>). Рекомендовані коригувальні дії включають вдосконалення планування робочого часу з урахуванням пріоритетності завдань і принципів тайм-менеджменту; у рамках моніторингу академічної доброчесності пропонується посилити інструктажі щодо правил оформлення робіт, що перевіряються програмою «StrikePlagiarism», та прослухати курс «Академічна доброчесність», розроблений викладачами НУЗП. На сьогодні, враховуючи обмеження воєнного стану, всі освітні компоненти забезпечені електронними навчальними курсами, що сприяє безперервності освітнього процесу. За свідченнями здобувачів, опитування відбуваються систематично (<http://surl.li/dlcfnv>), зокрема анкетування «Оцінка ОПП / ОНП здобувачами вищої освіти», і свідчать, що здобувачі задоволені структурою освітньої програми, змістовим наповненням ОК, переліком вибіркових ОК. Результати моніторингу якості освіти розміщені на сайті університету у вигляді текстового документу та у форматі презентації, що полегшує сприйняття та аналіз (<http://surl.li/binonk>). Всі наведені факти були підтверджені під час зустрічі з адміністративним персоналом.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Сайт ЗВО має відповідний розділ, де розміщена інформація щодо відомостей про самооцінювання освітніх програм, програми візитів експертних груп, звітів експертних груп (<http://surl.li/gacxnd>), результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти також доводяться до відома на засіданнях ректорату та вчених рад університету. Ці результати враховуються при перегляді, оновленні та вдосконаленні ОП. В університеті щороку проводиться координаційна нарада гарантів ОП, на якій розглядаються підсумки акредитацій, обговорюються рекомендації експертів та шляхи їх впровадження в освітньому процесі й підготовці до наступних акредитацій. На рівні факультетів також враховуються рекомендації експертів щодо вдосконалення процедур моніторингу, перегляду та оновлення ОП у відповідності до сучасних стандартів. При цьому результати попередніх акредитацій сприяли реалізації таких заходів: впровадження платформи Moodle для технічної підтримки освітнього процесу; розширення міжнародного та наукового співробітництва в рамках програм академічної мобільності та студентських обмінів; орієнтація тематики кваліфікаційних робіт на актуальні потреби підприємств регіону, де здобувачі проходять переддипломну практику, що забезпечує більш ефективну інтеграцію здобувачів у професійне середовище. Таким чином, університет активно враховує зовнішні оцінки та рекомендації для підвищення якості освіти, адаптуючи програми до сучасних вимог ринку праці та професійного розвитку студентів. Всі наведені факти також були підтверджені під час зустрічі з адміністративним персоналом.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Університет має чітку нормативно базу, яка передбачає залучення академічної спільноти ЗВО до перегляду та вдосконалення освітніх програм та освітніх компонентів. Під час зустрічі з академічним персоналом ЕГ пересвідчилися у залученості викладачів до обговорення ОП із метою її подальшого удосконалення. Відділ перспективного розвитку, ліцензування та якості освіти НУ «Запорізька політехніка» регулярно проводить опитування, зокрема і представників академічної спільноти. В той же час, впровадження системи автоматизованого управління у поточному році є потужним інструментом для формування культури якості, оскільки ця система забезпечує прозорість і доступність інформації про досягнення кожного учасника освітнього процесу. Всі учасники академічної спільноти розуміють процедури забезпечення якості і неухильно їх дотримуються та залучаються до удосконалення (підтвердження чому ЕГ отримала на різних фокус-групах), зокрема: постійно оновлюється та покращується нормативна база; задовольняються запити кафедр, що сприяє забезпеченню необхідних ресурсів для якісної освіти та розвитку освітнього процесу; здійснюється підготовка висококваліфікованих бакалаврів за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля», які в майбутньому вступатимуть на ОП «Економіка підприємства» для здобуття магістерського ступеня; освітній процес організовується спільними зусиллями навчального та навчально-методичного відділів разом з викладачами кафедр, що забезпечує його систематичність і якість; центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників НУ «Запорізька політехніка» надає допомогу здобувачам освіти у пошуку роботи, що підвищує їхні шанси на успішне працевлаштування після завершення навчання; науково-дослідна частина університету у співпраці з кафедрами сприяє залученню студентів до дослідної діяльності, забезпечуючи використання сучасних методів управління та організації дослідних проєктів. У всіх зазначених процесах задіяно багато учасників освітнього процесу на всіх рівнях, що забезпечує системний і безперервний процес формування культури якості в університетській спільноті. Додатково культура якості освіти формується також під час проведення різноманітних заходів (<http://surl.li/ofnspk>), які спрямовані на підтримку та розвиток освітніх цінностей серед усіх учасників освітнього процесу

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 8, а саме: ЗВО послідовно дотримується процедур перегляду ОП, всі учасники освітнього процесу залучені до процесу забезпечення її якості ОП, їх пропозиції беруться до уваги, наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, забезпечене реагування на результати внутрішнього моніторингу освітньої програми та зовнішнього забезпечення якості, безперервно докладаються зусилля всіх учасників освітнього процесу до формування в університеті культури якості. Позитивною практикою ЕГ відзначає розвиток сучасних інформаційних технологій у ЗВО для забезпечення якості освітнього процесу.

Недоліки

Недоліків за цим критерієм ЕГ виявлено не було, як і взірцевих та інноваційних практик, проте ЕГ констатує відповідність всіх підкритеріїв вимогам.

Рекомендації

У зв'язку із впровадженням автоматизованої системи управління, відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти рекомендується до початку наступного навчального року систематизувати опитування учасників освітнього процесу відповідно до сталого трирівневої системи, яка склалася в університеті: опитування на кафедрі, на факультеті і загально університетські опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу знаходяться на сайті ЗВО, зокрема, розділи Нормативно-правова база (<http://surl.li/fifmio>). Серед основних документів, що регулюють діяльність ЗВО можна відмітити наступні: Статут НУЗП (<http://surl.li/prxzjyh>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/meywkf>), Положення про факультет (<http://surl.li/mlhwcy>), Положення про кафедру (<http://surl.li/urisfh>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/lilapx>), Кодекс академічної доброчесності НУЗП (<http://surl.li/uvxzbk>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкти освітньої програми для обговорення, отримання пропозицій та зауважень викладено на сторінці <https://zp.edu.ua/contact>. Окремо на сайті ЗВО на сторінці, де розміщена інформація про ОП «Економіка підприємства» (<http://surl.li/qtdnim>) можна на постійній основі залишити пропозиції та зауваження lowleyhome@gmail.com або заповнити онлайн-форму.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці кафедри наявна рубрика «Акредитація», яка передбачає розміщення нових та попередніх редакцій ОП, проєктів ОП, навчальних планів, рецензії на ОП та витяги з протоколів засідання кафедри щодо обговорення змін ОП (<https://zp.edu.ua/akredytaciya-o>). На жаль, структура сайту доволі незручна, інформація погано систематизована, що ускладнює орієнтацію та пошук необхідних даних.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 9, а саме: Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, ОП разом із усією необхідною інформацією та її проєкт оприлюднюються відповідно до вимог та у встановлені терміни. Позитивних практик за даним критерієм не виявлено. Виявлені недоліки за Критерієм 9 не є суттєвими і мають рекомендаційний характер.

Недоліки

Через незручну навігацію і не системність розташованої на сайті інформації ЕГ не виявлено можливості доступу до проєкту ОП з відкритою, доступною і прозорою процедурою збору пропозицій та зауважень щодо ОП.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту та відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти до закінчення навчального року створити на офіційному сайті у відповідному розділі можливість доступу до проєктів ОП з відкритими полями для обговорення та внесення пропозицій, щоб забезпечити можливість збору пропозицій, зауважень та рекомендацій щодо ОП, а також прозорий доступ до них зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 60324.pdf</i>	uZFPvSDH4BzflIRICfyc2QdeQaNG8cRjL4Vmbx756 kM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Халіна Вероніка Юріївна

Члени експертної групи

Лиса Світлана Сергіївна

Солодовніков Сергій Миколайович